

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор ліцею

_____ Наталія ГРИНЬ
« ____ » _____ 2022 року

СХВАЛЕНО

Педагогічною радою

Протокол № 12 від «31» серпня 2022 р.

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
ДЛЯ УЧНІВ 5-6 КЛАСІВ
КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
«БІЛЯЇВСЬКИЙ ЛІЦЕЙ» БІЛЯЇВСЬКОЇ
СІЛЬСЬКОЇ РАДИ ЛОЗІВСЬКОГО РАЙОНУ
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

1. Вступна частина

Комунальний заклад «Біляївський ліцей» Біляївської сільської ради Лозівського району Харківської області є опорним закладом повної загальної середньої освіти і має у своєму складі Миронівську та Шульську філії (гімназії), які забезпечують здобуття базової середньої освіти.

Освітня програма для учнів 5-6 класів Комунального закладу «Біляївський ліцей» Біляївської сільської ради Лозівського району Харківської області (далі – Освітня програма) розроблена на виконання Закону України «Про освіту», Закону України «Про повну загальну середню освіту», Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року №898, відповідно до Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 19 лютого 2021 року №235.

Відповідно до Закону України «Про освіту» метою повної загальної середньої освіти є всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності. Досягнення цієї мети забезпечується через формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності.

Освітня програма містить:

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за нею;
- визначає загальний обсяг навчального навантаження на адаптаційному циклі (в годинах), його розподіл між освітніми галузями за роками навчання;
- навчальний план;
- перелік модельних навчальних програм;
- опис форм організації освітнього процесу та інструментарію оцінювання.

2. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою

Навчання за освітньою програмою можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти). У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної

підсумкової атестації за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року. Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів.

3. Загальний обсяг навчального навантаження та його розподіл між освітніми галузями за роками навчання

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-6 класів сформовано відповідно до додатку 1 Типової освітньої програми, виходячи з рекомендованої кількості годин:

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	Кількість годин 5 клас	Кількість годин 6 клас
Мовно-літературна **	На тиждень	11	11
	На рік	385	385
Математична	На тиждень	5	5
	На рік	175	175
Природнича	На тиждень	2	4
	На рік	70	140
Соціальна і здоров'язбережувальна	На тиждень	1,5	1,5
	На рік	52,5	52,5
Громадянська та історична	На тиждень	1	2
	На рік	35	70
Технологічна	На тиждень	2	2
	На рік	70	70
Інформатична	На тиждень	1,5	1,5
	На рік	52,5	52,5
Мистецька	На тиждень	2	2
	На рік	70	70
Фізична культура***	На тиждень	3	3
	На рік	105	105
Усього	На тиждень	29	32
	На рік	1015	1120
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркового освітніх компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	На тиждень	2	2
	На рік	70	70
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	На тиждень	31	34
	На рік	1085	1190
Гранично допустиме навантаження учнів****	На тиждень	28	31
	На рік	980	1085

** Години мовно-літературної освітньої галузі можуть розподілятися на вивчення мови корінного народу, національної меншини та/або другої іноземної мови.

*** Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів.

**** Сума годин на вивчення всіх освітніх галузей не повинна перевищувати загальної кількості годин, визначеної цим навчальним планом.

4. Навчальний план

Навчальний план закладу сформовано відповідно до додатку 3 Типової освітньої програми, виходячи з рекомендованої кількості годин, і конкретизується у річному навчальному плані

1. Кількість навчальних годин для вивчення української мови у навчальному плані закладу освіти відповідно до абзацу четвертого частини третьої статті 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту» не може бути меншою, ніж у типовому навчальному плані.

2. Уроки з фізичної культури, згідно із частиною четвертою статті 26 Закону України «Про фізичну культуру і спорт», є обов'язковими і проводяться не менше трьох разів на тиждень, що відображається у навчальному плані закладу освіти для кожного класу.

3. Кількість навчальних годин на вивчення кожної освітньої галузі визначається закладом освіти самостійно у межах заданого діапазону (додаток 1). Різниця між рекомендованою та мінімальною кількістю навчальних годин (резерв навчальних годин) у кожній освітній галузі, відповідно до пункту 26 Державного стандарту, може бути перерозподілена між освітніми компонентами цієї освітньої галузі, або на інші освітні галузі, а також на вибіркові освітні компоненти. Кількість навчальних годин, визначена у навчальному плані закладу освіти на вивчення вибірових освітніх компонентів, не включається до максимального показника, виділеного на ту чи іншу освітню галузь.

Сума годин на вивчення всіх освітніх галузей не повинна перевищувати загальнорічної кількості навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи), визначеної базовим навчальним планом, з дотриманням вимог гранично допустимого річного навчального навантаження учнів.

Додаткові години для вивчення навчальних предметів, інтегрованих курсів, курсів за вибором, через які реалізуються освітні галузі, проведення індивідуальних консультацій та групових занять заклад освіти розподіляє самостійно, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальні освітні потреби учнів, що відображається в освітній програмі закладу.

4. У закладах загальної середньої освіти можуть запроваджуватися як галузеві, так і міжгалузеві навчальні предмети (інтегровані курси),

формування змісту яких може здійснюватися шляхом упорядкування в логічній послідовності результатів навчання кількох освітніх галузей або окремих їх складників. Ці навчальні предмети (інтегровані курси) вивчаються за модельними навчальними програмами або за навчальними програмами, затвердженими педагогічною радою, що мають містити опис результатів навчання учнів в обсязі не меншому, ніж передбачено Державним стандартом та/або відповідними модельними навчальними програмами.

Кількість навчальних годин на вивчення інтегрованих курсів визначається закладом освіти самостійно з урахуванням навчального навантаження, визначеного на відповідні навчальні предмети у типовому навчальному плані.

5. Заклад освіти може планувати вивчення певного предмета або курсу концентровано. Предмети та курси з навчальним навантаженням 0,5 години на тиждень вивчаються протягом одного семестру.

Освітня галузь	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
		5	6
Мовно-літературна	Українська мова	4	4
	Українська література	2	2
	Зарубіжна література	1,5	1,5
	Іноземна мова (англійська)	3,5	3,5
Математична	Математика	5	5
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2	2
	Географія	-	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1
	Етика	0,5	0,5
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1	-
	Історія України. Всесвітня історія	-	2
Інформатична	Інформатика	1,5	1,5
Технологічна	Технології	2	2
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1
Фізична культура	Фізична культура	3	3
РАЗОМ		26+3	29+3
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		2	2

Гранично допустиме навчальне навантаження на учня	28	31
Всього (без урахування поділу класів на групи)	28+3	31+3

5. Перелік модельних навчальних програм

№ з/п	Назва програми	Рік	Автори програми	Ким дозволена до використання (ким затверджена)
1	Модельна навчальна програма «Українська мова. 5-6 класи» для ЗЗСО	2021	Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лавринчук В.П., Плівачук К.В., Попова Т.Д.	наказ МОНУ від 12.07.2021 №795
2	Модельна навчальна програма «Українська література.5-6 класи» для ЗЗСО	2021	Архипова В.П., Січкара С.І., Шило С.Б.	наказ МОНУ від 12.07.2021 №795
3	Модельна навчальна програма «Зарубіжна література.5-6 класи» для ЗЗСО	2021	Ніколенко О.М., Ісаєва О.О., Клименко Ж.В.	наказ МОНУ від 12.07.2021 №795
4	Модельна навчальна програма «Іноземна мова.5-9 класи» для ЗЗСО	2021	Редько В.Г., Шаленко О.П., Сотникова С.І. та інші	наказ МОНУ від 12.07.2021 №795
5	Модельна навчальна програма «Математика.5-6 класи» для ЗЗСО	2021	Мерзляк А.Г., Номіровський Д. А., Пихтар М.П., Рубльов Б.В., Якір М.С.	наказ МОНУ від 12.07.2021 №795
6	Модельна навчальна програма «Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегрований курс)» для ЗЗСО	2021	Біда Д.Д., Гільберг Т.Г., Колісник Я.І	наказ МОНУ від 12.07.2021 №795
7	Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс)» для ЗЗСО	2021	Гущина Н.І., Василяшко І.П	наказ МОНУ від 12.07.2021 №795
8	Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс)» для ЗЗСО	2021	Шиян О., Волощенко О., Гриньова М., Дяків В., Козак О., Овчарук О., Седоченко А., Сорока І., Страшко С.	наказ МОНУ від 12.07.2021 №795
9	Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс)» для ЗЗСО	2021	Воронцова Т.В., Пономаренко В.С., Лаврентьєва І.В., Хомич О.Л.	наказ МОНУ від 12.07.2021 №795
10	Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс)» для ЗЗСО	2021	Ашортія Є.Д., Бакка Т.В.,	наказ МОНУ від

	програма «Етика 5-6 класи» для закладів ЗСО		Желіба О.В., Козіна Д.Є., Щупак І.Я.	12.07.2021 №795
11	Модельна навчальна програма «Етика 5-6 класи» для закладів ЗСО	2021	Пометун О.І., Ремех Т.О., Кришмарел В.Ю.	наказ МОНУ від 12.07.2021 №795
12	Модельна навчальна програма «Вступ до історії України та громадянської освіти 5 клас» для закладів ЗСО	2021	Бурлака О.В., Власова Н.С., Желіба О.В., Піскарьова І.О., Щупак І.Я.	наказ МОНУ від 12.07.2021 №795
13	Модельна навчальна програма «Вступ до історії України та громадянської освіти 5 клас» для закладів ЗСО	2021	Гісем О.В., Мартинюк О.О.	наказ МОНУ від 12.07.2021 №795 (у редакції наказу МОН від 10.08.2021 року № 898)
14	Модельна навчальна програма «Інформатика.5-6 класи» для ЗЗСО	2021	Морзе Н.В., Барна О.В.	наказ МОНУ від 12.07.2021 №795
15	Модельна навчальна програма «Інформатика.5-6 класи» для ЗЗСО	2021	Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакотько В.В.	наказ МОНУ від 12.07.2021 №795
16	Модельна навчальна програма «Технології.5-6 клас» для ЗЗСО	2021	Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю.	наказ МОНУ від 12.07.2021 №795
17	Модельна навчальна програма «Технології.5-6 клас» для ЗЗСО	2021	Терещук А.І., Абрамова О.В., Гащак В.М., Павич Н.М.	наказ МОНУ від 12.07.2021 №795
18	Модельна навчальна програма «Мистецтво.5-6 класи» (інтегрований курс) для ЗЗСО	2021	Масол Л.М., Просіна О.В.	наказ МОНУ від 12.07.2021 №795
19	Модельна навчальна програма «Мистецтво.5-6 класи» (інтегрований курс) для ЗЗСО	2021	Кондратова Л.Г.	наказ МОНУ від 12.07.2021 №795
20	Модельна навчальна програма «Фізична культура.5-6 класи» для ЗЗСО	2021	Педан О.С., Коломоєць Г.А., Босяк А.А.	Наказ МОНУ від 17.08.2022 №752

6. Опис форм організації освітнього процесу

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх освітніх потреб.

Вибір форм організації освітнього процесу залежить від наявності необхідних ресурсів (матеріально-технічного, кадрового, навчально-

методичного, інформаційного забезпечення освітньої діяльності тощо), а також форм здобуття освіти. Окрім цього, на вибір тих чи тих форм організації освітнього процесу впливатимуть види діяльності, визначені в тих модельних програмах, які обирає заклад освіти.

Рекомендовані форми організації освітнього процесу

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, квести, інтерактивні уроки, інтегровані уроки, проблемні уроки, тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Також навчально-практичні заняття можуть виконувати функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

За потреби заклад освіти може організувати індивідуальні форми здобуття освіти (зокрема екстернатну, сімейну (домашню), педагогічний патронаж), реалізовувати індивідуальну освітню траєкторію учня. Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується з урахуванням необхідних для цього ресурсів, наявних у закладу освіти. Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується на підставі індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану, що розробляється педагогічними працівниками у взаємодії з учнем та/або його батьками, схвалюється педагогічною радою закладу освіти, затверджується його керівником та підписується батьками. З метою належної організації

освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти формуються інклюзивні класи.

У разі надзвичайних обставин (надзвичайних ситуацій природного чи техногенного походження, карантину, інших обставин, які об'єктивно унеможливають відвідування закладів освіти) організація освітнього процесу здійснюється з використанням технологій дистанційного навчання (платформа Google Classroom, Google Meet, Zoom, Viber та інші засоби зв'язку).

7. Опис інструментарію оцінювання

Оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента типового навчального плану. Педагогічна рада закладу може прийняти рішення про оцінювання результатів навчання складників вибіркового освітнього компонента. Оцінювання результатів навчання учнів має бути зорієнтованим на ключові компетентності і наскрізні вміння та вимоги до обов'язкових результатів навчання у відповідній освітній галузі, визначені Державним стандартом. Встановлення відповідності між вимогами до результатів навчання учнів, визначеними Державним стандартом, та показниками їх вимірювання здійснюється відповідно до системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів, визначених Міністерством освіти і науки України. Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є: поточне, підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання та державна підсумкова атестація. Річне оцінювання здійснюється за системою оцінювання, визначеною законодавством, а результати такого оцінювання відображаються у свідоцтві досягнень, що видається учневі щороку. Поточне та підсумкове оцінювання результатів навчання учнів здійснюють відповідно до вимог модельних навчальних програм із застосуванням таких основних форм та способів:

- усної (зокрема шляхом індивідуального, групового та фронтального опитування);

- письмової, у тому числі графічної (зокрема шляхом виконання діагностичних, самостійних та контрольних робіт, тестування, організації роботи з текстами, діаграмами, таблицями, графіками, схемами, контурними картами тощо);

- цифрової (зокрема шляхом тестування в електронному форматі);

- практичної (зокрема шляхом організації виконання різних видів експериментальних досліджень та навчальних проектів, виготовлення виробів, роботи з біологічними об'єктами, хімічними речовинами тощо).

Семестрове та підсумкове (річне) оцінювання результатів навчання здійснюють за 12-бальною системою (шкалою), а його результати позначають цифрами від 1 до 12. За рішенням педагогічної ради (за потреби) заклад освіти може визначити адаптаційний період впродовж якого не здійснюється поточне та тематичне оцінювання.